

Een Hollands Kerstfeest

(VOOR JONGE KINDEREN)

door

DORA V. D. MEIDEN-COOLSMA

Een jongetje en een meisje.

Ze staan elk met een hele dikke sinaasappel in hun hand onder de straatlantaarn. Kleine sneeuwvlokjes zie je dwarrelen in de lichtkring. Die prikken ook in de rode wangen van het jongetje, en ze vallen tussen de blonde haren van het meisje, die onder de rode muts uitpiepen. Je kunt duidelijk zien, dat ze anders vlèchten in haar haren heeft. Er zijn allemaal kleine golfjes in. Vandaag heeft ze haar haar los. Vandaag is het feest.

Kerstfeest.

Die jongen en dat meisje wachten op hun Vader en Moeder. Kijk, de grote kerkdeuren daar staan wijd open. Je ziet het licht daarbinnen, je hoort de muziek van het orgel. En de mensen komen naar buiten. Allemaal grote mensen.

Eerst mochten daareven de kinderen opstaan. Ze moesten allemaal door het brede middenpad lopen. Toen kregen ze elk zo'n sinaasappel uit een hele grote mand. Nog wat verderop was een juffrouw. Die stond bij een tafel vol pakjes. Op die pakjes stonden namen. Daar was voor hen niets bij, en daarom zijn zij toen al naar buiten gegaan.

Nee, een pakje krijgen ze niet. Ze weten hier immers niet eens dat ze Geertje en Dirk heten. Ze horen hier niet eens. Maar tòch hebben ze in de kerk een koek, en nu bij de uitgang een sinaasappel gekregen. Dat is zo fijn!

Kijk, daar heb je Vader en Moeder ook . . .

Het meisje geeft haar Moeder een arm. Ze is al groot. En de jongen stopt zijn éne hand bij Vader's hand in Vader's jaszak. Dat is een klein beetje kinderachtig, maar het is ook verschrikkelijk gezellig. En 't is zó donker. Niemand ziet het. Nu lopen ze naar . . . huis?

Mis-poes. Ze hebben niet eens een huis.

Zijn ze zo verschrikkelijk arm?

Alweer mis. Ze wonen op een schip. Dat schip heeft een naam. Dat hebben alle schepen, maar lang niet alle huizen. Het schip van Geertje en Dirk heet: „Hoop op Zegen”. Het is niet heel groot, maar wel heel mooi. Deze herfst heeft Vader het hele schip weer geverfd. Zwart en wit met groene en gele biezen. Het leeuwte op het witte roer is ook geel. Met boze, zwarte oogjes en nijdige, zwarte klauwtjes.

Wie staat er hen al buiten op te wachten? Dat is klein Keesje. Die mocht niet mee naar de kerk, en dat vond hij héél erg naar. Nu vliegt hij op Geertje af.

„Arme Kees, arm jongetje,” zegt Geertje, „ben je koud geworden? Moes, mag Kees straks een koekje?”
Waarom geeft zij die arme Kees geen stuk van haar grote sinaasappel?

Kees lust geen sinaasappels.

Want Kees is geen arm jongetje, zoals dat meisje zei, maar Kees is een hondje. Een lief, wit hondje, met een zwart dropneusje en verstandige, bruine ogen.

Hij springt om hen heen. Hij blaft en jankt. Zó blij is hij. Hij is het éérst op de „Hoop op Zegen”, hij is ook het allereerst het trapje af, beneden in de warme, kleine roef. En nu gaat hij dadelijk zijn bakje leegeten, waarin Dirk en Geertje allerlei lekkers hebben gedaan, vóór ze uitgingen. Maar toen wilde Kees niet eten. Malle kleine Kees . . .

Vader heeft de lamp aangestoken. De lamp glanst en straalt. Vader heeft hem verguld, juist een week geleden. Onderaan de lamp heeft Moes een grote, rode strik gebonden. Een haarstrik van Geertje! Dat staat zo Kerstmis-achtig. Op de tafel staat een klein kannetje met hulst en achter de spiegel is een dennetak gestoken. Daar hangt ook een klein, zilveren klokje aan. Dat kan écht luiden. O, en nu wordt het zó gezellig, in dat knusse kleine kamertje! Nu gaat Vader appels poffen in de asla, en Moeder gaat chocolademelk koken. En ze krijgen allemaal een krentenbolletje en een halve sinaasappel!

Ze gaan nog ganzenborden met pepernoten . . . het trommeltje staat al klaar, en Geertje heeft het oude ganzenbord keurig op karton geplakt en er een rood randje om gekleurd.

Ze hebben allemaal al een appeltje gehad, en de chocola staat al te pruttelen. Moes zet de kopjes klaar op het gebloemde. „Zondagse” tafelzeiltje. Dan gaat de deur open.

Twee grote voeten in zwarte sokken komen het trapje af. Er zitten gaten in die sokken! Dirk wijst ernaar, en Geertje moet een klein beetje lachen, al vindt ze het o zo vervelend, dat er nú visite komt! Wie komt er nou op Kerstmis op bezoek?

„Navond.” zegt een stem.

„Goeienavond, Bos.” zeggen Vader en Moeder.

En nu zit Bos daar te praten. Het ganzenbord blijft in de krantehanger,

want Bos hoort niet, dat Dirk met de bus met pepernoten rammelt. Bos praat verdrietig. Ach ja, Bos zijn vrouw is een poosje geleden gestorven. Moeder heeft haar goed gekend, en nu vindt hij het prettig om met Moes over haar te spreken. Hij heeft ook een portretje van haar in zijn zak. Geertje en Dirk mogen het ook zien.

Ze drinken chocola, ze eten krentenbollen. Dirk rammelt al niet meer met de bus. Het is nou tòch te laat. Hij wordt ook al een beetje soezerig van de warmte en van het praten van de grote mensen. Maar dàn! Dan zegt Bos opeens: „En . . . wat zien jullie van je Kèrstboom?”

Kerstboom?

Een Kerstboom op 'n schip?

Ze kijken mekaar aan.

„Ha,” zegt Bos, en er komen rimpeltjes om zijn ogen, „wedden, dat ze 'm nog niet eens gezien hebben?”

Geertje en Dirk schudden van nee. En Vader en Moeder schudden óók van nee.

„Doe dan je jassen eens aan,” zegt Bos, „en ga eens mee.” Nu is het kamertje zo vreselijk vol. Nu ze allemaal staan en zich haasten willen. Keesje, die onder de tafel lag te slapen, rekt zich uit. Als ze het trapje op gaan, tript hij óók naar boven. Hij is vast bang, dat ze hem weer alleen willen laten.

Ze komen op het dek. Daarover ligt een dun, wit dekentje van sneeuw. Ze zien nog niets.

Maar dan wijst Bos omhoog, naar boven in de mast.

En dáár . . . ja, dáár is een Kerstboom. Die bengelt daar boven héél zachtjes heen en weer. En hij is ook versierd, versierd met èchte sneeuw!

Ze staan er allemaal heel stil naar te kijken. Dan zegt Bos: „Vroeger, toen ik pas getrouwd was, heb ik dat bij òns, op de „Risico”, ook eens gedaan. Ik heb deze boom gevonden op de markt. Zeker door 'n koopman vergeten, of achtergelaten, omdat ie 'm niet meer kwijt kon. Ik dacht, dáár wil ik toch die kinderen van Jaantje mee verrassen. Ben jullie d'r blij mee?”

Dirk knikt.

„Heel blij,” zegt Geertje.

Wat is het vreemd, dat die Bos, die zo vervelend op bezoek kwam, hun nu opeens zoiets moois heeft gebracht. Geertje kijkt naar hem.

Ze denkt: „Ik zou best Bos z'n sokken al kunnen stoppen. Ik kan het nog niet zo erg móói, maar het is toch beter dan al die gaten. Ik zal 't hem straks zeggen, als ik durf . . . en anders zeg ik het aan Moes . . .”

Maar er gebeurt nòg iets.

Bos haalt iets uit zijn zak.

Je ziet het glimmen.

Hij houdt het voor zijn mond. En o! Het is een mondharmonica. Nu speelt hij. Moes gaat meezingen, en Geertje en Dirk ook. En tenslotte hoor je zelfs Vader zachtjes brommen. Want Vader kan niet goed zingen, en hij doet het nooit hard.

Op de wal blijft iemand staan luisteren.

Eindelijk zitten ze weer in de roef. Ze hebben koude voeten en koude neuzen gekregen. Maar er is nog hete chocolademelk, en er zijn nog appeltjes om te poffen. Bos vertelt van de Kerstboom, die hij, lang geleden, voor zijn vrouw heeft meegebracht.

„Er was toen grote werkloosheid,” zegt hij, „en de schippers hadden niets om handen. Niemand had meer brandstof en eten in huis. Toen waren er mensen, die de schippers hielpen. Met Kerstmis kon je allemaal een zak kolen en een pak levensmiddelen halen. En als je wóu, mocht je ook 'n Kerstboom meenemen . . . En net als nou hebben we 'm toen in de mast gehangen en erbij gezongen . . .”

Vader kijkt op zijn grote, zilveren horloge. Hij laat Moeder ook kijken.

„Bedtijd,” zegt Moes.

Geertje en Dirk kleden zich uit.

Dan geven ze Bos een hand en Vader en Moeder een zoen.

„Mòrgen,” fluistert Vader, „mòrgen is 't nóg Kerstfeest. Dan gaan wij ganzenborden, hoor!”

Moeder schuift de glazen deur naar de bedstee open. Dat is een mooie deur, met gekleurde ruitjes.

Dirk slaapt achterin, Geertje vóórin. Nu kan ze nog door de ruitjes, in de roef zien. Door het rode is het nu het mooist. Zo ècht Kerstmis-achtig.

Kijk . . . Moes schenkt nog eens in, en Vader stopt zijn pijp. Bos legt zijn voeten in de kapotte sokken op Dirk's tabouretje.

„Als ik jùllie niet had . . .” hoort Geertje hem zeggen. En dan schuift ze, héél zacht, want Dirk is meteen in slaap gevallen, de deur weer op 'n kiertje. En ze zegt: „Bos . . . kom u morgenavond weer? Dan gaan we ganzenborden . . . doet u mee? En . . . als u dan uw kapotte sokken meebrengt, dan wil ik die, vóór Nieuwjaar, wel voor u stoppen . . .”